

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Forespørgsel til Udenrigsministeren af Folketingsmanden for Stænderborg Amts 1ste Valgkreds (Bajer) m. fl. angaaende internationale Tvistigheders Afgørelse ved Voldgift.

(Forespørgselen findes i Tidenden Sp. 192).

Sagen fattes under Forhandling.

Ordføreren for Forespørgerne (Bajer): Den danske Rigsdag interesserer sig for Tiden ikke synderligt for Udenrigspolitik, men jeg tror, at der er intet, som burde interessere den mere netop for Tiden. Jeg tror, at en lille Stats indre Politik afhænger frem for alt af den ydre Politik, jeg behøver kun at nævne saadanne Aar i vor Historie som Stænderforsamlingens Indførelse i Trediveerne, Grundloven af 5te Juni 1849 og Forsatningens Indskrænkning i 1866, og De ville strax se, at det er netop Udenrigspolitikken, der har traadt de dybeste Spor i vor indre Politik. Ogsaa med Hensyn til vor indre Politik i dette Øjeblik tør det paastaas, at den skriver sig i Virkeligheden fra Udenrigspolitikken. Naar nogen vil spørge: Hvad er det, der præger den danske indre Politik stærkest i dette Øjeblik? — vil man svare med det ene Ord: Provisorismen. Men Provisorismen er erkendt af alle, tør jeg sige, for et Onde; om end der er nogle, der falde den for et nødvendigt Onde eller endog et paatrængende nødvendigt Onde, tror jeg dog, at vi alle ere enige om at betragte den som et Onde. Og naar man da vil spørge om Røden til dette Onde, om hvor man skal stemme Ondet i Springet, tror jeg, man maa sige, at Provisorismen stammer fra Militarismen. Men Militarismen vilde det være urigtigt at betragte som nogen særlig dansk Sygdom; den er lige som Influenzaen en almindelig europæisk Sygdom. Skulle vi derfor kraftigt modvirke Provisorismen — og i den Henseende tror jeg, at alle Partier burde kunne samstemme — skal det være ved at slutte os sammen med de mange, som i Udlandet bekæmpe Militarismen. I denne Krig mod Krigen, og jeg kan tilføje: den væbnede Fred, burde Udenrigsministrene gaa i Spidsen, de burde gøre sig til, hvad jeg vilde kalde Fredsministre, og det er for Resten glædeligt at se, at i alt Fald i Udlandet findes der virkelige Fredsvæner blandt Udenrigsministrene. Ja, der er vel ikke nogen Udenrigsminister,

der ikke vil kalde sig Fredsven, men der kan jo være delte Meninger om, hvorvidt han er det praktisk eller ej. Blandt de Skrivelser, der udtrykte Sympati for Fredsagen paa den interparlamentariske Konference i London, var der ikke mindre end to fra Udenrigsministrene. Der var fra den nuværende franske Udenrigsminister Ribot, og ligeledes fra en forhenværende fransk Udenrigsminister Barthélemy de Saint-Hilaire, og der var fra den italienske Førsteminister Crispi og fra en forhenværende Minister Bonghi. Ja ogsaa den franske og spanske Marineminister havde sendt Skrivelser, som udtrykte Sympati. Derfor behøver der ingen Uoverensstemmelse at være mellem Krigsministrene og Udenrigsministrene, som jeg gerne vilde have for Fremtiden skulde betragtes som Fredsministre, thi ingen fornuftig Fredsven tror, at det er muligt under de nuværende Forhold at afværge. Men paa den anden Side tror jeg, at man vilde bedre forstaa at afveje det rette Forhold mellem, hvad man skylder det ene og det andet Ministerium, og det vil da sikkert anses for et stort Fremstredt i Civilisationen, om Fredsministerierne kunde brede sig paa Krigsministeriernes Bekostning, og vi en Gang kunde nærme os det Maal, da Krigsmidlerne vare saa faa som muligt og Fredsmidlerne saa store og stærke som muligt. Men forøvrigt tør man jo ikke vente, at Udenrigsministrene i nogen stærkere Grad ville virke for Fredsagen, og derfor er det, at man ad privat Vej har taget fat, men man nærmer sig ogsaa mere og mere dertil officielt. En Tilnærmelse dertil er i alt Fald de interparlamentariske Konferencer, der have fundet Sted første Gang i Fjor i Paris og nu i Aar i London, og som man agter at fortsætte næste Aar i Rom. Jeg har ladet omdele til Medlemmerne ikke alene af den danske Rigsdag, men ogsaa af de to andre nordiske Riger, Sveriges og Norges, et lille Skrift om interparlamentariske Konferencer, som jeg skal henvisse til med Hensyn til den Konference, som fandt Sted i Paris i Fjor. Med Hensyn til den, der fandt Sted i London i Aar, glæder det mig at kunne henvisse til et ganske nyt Skrift, som jeg netop i Fjorgaars har faaet sendt fra Norge. Det er et Hefte af „Bibliotek for de tusind Hjem“ af den forhenværende svenske Rigsdagsmand Arnoldson: „Lov — ikke Krig“ med en Fortale af Bjørnstjerne Bjørnson. I dette Skrift vil man Side 119—23 finde Oplysninger om den sidste Konference i London, som jeg ikke skal omtale nærmere, men kun henvisse til. Norges Storting har den 5te Marts ved